

PYHÄSELÄN KOULUN TYÖRAUHAN YLLÄPITO

ojentaminen ja kurinpito – kielletyt esineet ja aineet

Sisältö:

Turvallinen koulu	2
Oppilaan velvollisuudet	2
Huoltajan velvollisuudet	2
Kasvatuskeskustelu, ojentamis- ja kurinpitotoimet	3
Häiritsevän ja turvallisuutta vaarantavan oppilaan poistaminen	3
Oikeus ottaa haltuun esineitä ja oppilaan tavaroiden tarkastaminen	5
Vahingon teko ja sotkeminen	7
Oppilashuolto ojentamisen ja kurinpidon tukena	7
Tarkempaa tietoa (perusopetuslaki)	7
Lopuksi	8
Luettelo Järjestyslaissa kielletyistä esineistä ja aineista	

Oikeus turvalliseen kouluun

Jokaisella oppilaalla ja koulussa työskentelevällä on ehdoton oikeus turvalliseen kouluun. Joensuun kaupungin yleissivistävien koulujen järjestyssäännöissä edellytetään kaikkien suojaamista väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä.

Oppilaan oikeudet ja velvollisuudet ovat voimassa koko sen ajan, kun hän osallistuu opetussuunnitelman mukaiseen opetukseen tai toimintaan. Toiminnalla tarkoitetaan luokkaretkiä, leirikouluja, erilaisia koulun järjestämiä ekskursseja, retkiä ja matkoja. Ne on kirjattu vuosisuunnitelmaan tai sen liitteisiin. Oppilaan vakuutus kattaa sen ajan.

Koulu ilmoittaa tietoonsa tulleesta koulussa ja koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta ja väkivallasta niihin syyllistyneen ja kohteena olleen huoltajille tai muulle viranomaiselle (sos.viranomainen ja poliisi).

Koulumatka ei kuulu koulun toimivaltaan, mutta koulu tukee koulumatkalla tapahtuneen selvittämistä.

Oppilas ei saa tuoda kouluun esineitä tai aineita, jotka vaarantavat omaa tai toisten turvallisuutta tai sopivat omaisuuden vahingoittamiseen.

Oppilaan velvollisuudet

PoL § 35:

1. Oppilaan tulee osallistua perusopetukseen, jollei hänelle ole erityisestä syystä tilapäisesti myönnetty vapautusta. Erityinen syy on huoltajan ilmoitus sairaudesta, haettu vapautus 1-5 päivää luokanvalvojalta ja yli viisi (5) päivää rehtorilta.
2. Oppilaan on suoritettava tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäydyttävä asiallisesti

Huoltajan velvollisuudet

PoL § 26:

Oppilaan huoltajan on huolehdittava siitä, että oppivelvollisuus tulee suoritettua.

Kasvatuskeskustelu, ojentamis- ja kuritoimet (PoL § 36a)

Koululla on perusopetuslakiin ja Joensuun kaupungin yleissivistävien koulujen järjestyssääntöihin perustuvat selkeät menettelytavat rikkomusten ja epäasiallisen käytöksen käsittelyssä.

Mikäli oppilas ei noudata koulun järjestyssääntöjä ja muita ohjeistuksia, käytetään seuraavia toimintatapoja:

1. Kasvatuskeskustelu

On aina ensisijainen tapa puuttua järjestyssääntöjen vastaiseen käytökseen koulussa. Se käydään mahdollisimman pian tapahtuman jälkeen luokanvalvojan tai muun tapahtumaan osallisena olleen opettajan toimesta. Siitä on ilmoitettava huoltajalle ja se on kirjattava (Wilma).

2. Jälki-istunto

Mikäli oppilas jatkaa järjestyssääntöjen rikkomista kasvatuskeskustelun jälkeen, voidaan oppilas määrätä 1-2 tunnin jälki-istuntoon.

3. Kirjallinen varoitus

Jos käyttäytyminen jatkuu edelleen koulun sääntöjen vastaisesti kutsutaan huoltaja ja oppilas koululle keskustelemaan ja kuultavaksi. Rehtori voi tällöin antaa oppilaalle kirjallisen varoituksen.

4. Määräaikainen erottaminen

Kirjallisen varoituksen jälkeen viimeinen koulun käytössä oleva kurinpitokeino on määräaikainen koulusta erottaminen. Päätöksen tekee Joensuun kaupungin varhaiskasvatus- ja koulutuslautakunta koulun esityksestä.

Mikäli oppilaan käytösrikkomus on vakava, voidaan em. järjestyksestä poiketa.

Häiritsevän ja turvallisuutta vaarantavan oppilaan poistaminen (PoL § 36b)

Opettaja tai rehtori voi määrätä opetusta häiritsevän oppilaan poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokasta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan. Sama koskee koulun järjestämää tilaisuutta.

Rehtori voi evätä oppilaan oikeuden osallistua opetukseen enintään jäljellä olevaksi koulupäiväksi, jos on olemassa vaara, että toisen oppilaan tai muun koulussa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii oppilaan väkivaltaisen tai uhkaavan käytöksen vuoksi tai opetuksen toteuttaminen ja siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti häiritsevän käyttäytymisen vuoksi.

Rehtorilla ja opettajalla on oikeus poistaa voimakeinoja käyttäen luokahuoneesta, muusta opetustilasta tai koulun tilaisuudesta oppilas, joka ei noudata annettua poistumismääräystä.

Rehtorilla ja opettajalla on myös oikeus poistaa koulun alueelta oppilas, joka ei poistu saatuaan tiedon opetuksen epäämisestä loppupäiväksi.

Niin ikään voidaan rajoittaa opetuksen avoimuutta, mikäli se synnyttää vaara- tai uhkatilanteen.

Oppilaan poistamisessa ei saa käyttää voimankäyttövälineitä.

Voimakeinojen käyttäjä on velvollinen aina kirjallisesti raportoimaan tapahtuneen koulutuksen järjestäjälle

Toimenpide	Kuuleminen	Ilmoittaminen	Kirjaaminen	Toimivalta	Oppilashuolto	Huomioitavaa
Kasvatuskeskustelu *opetuksen häirintä *järj.säännön rikkominen *vilpillinen menettely *epäasiallinen käytös		huoltaja (väh. Wilma)	Wilmaan	opettaja, rehtori		*max 2h voi olla useassa osassa päivän aikana *huolt.oik.olla läsnä
Luokasta, tilaisuudesta, koulun alueelta poistaminen *häiritsevä käytös		huoltaja (väh. Wilma)	Wilmaan	opettaja, rehtori		*tarv.voimakeinoin *ilm. VARKOoon *enintään lopputunti valvonta järj.
Opetukseen osallistumisen epäminen *vaarantaa muiden turvallisuuden ja/tai vaikeuttaa kohtuuttomasti opetusta		huoltaja (väh. Wilma)	Wilmaan	rehtori	opp. on oikeus OH-palveluihin	*tarv. lastensuojeluilmoitus *valvonta järj. / *kotiin lähettäminen, tieto huoltajalle
Kotitehtävien suorittaminen *tehtävät tekemättä ilman hyväksyttävää syytä		huoltaja (väh. Wilma)	Wilmaan	opettaja		*max 1h/pvä valvoen *läksykerho to
Jälki-istunto *opetuksen häirintä *vilpillinen toiminta *epäasiallinen käytös	oppilas	huoltaja (lomake Wilma)	Wilmaan	opettaja		*edellyttää hiljaa olemista *max 2h/kerta *voi tehdä opettavia tehtäviä
Kirjallinen varoitus	opp. ja huoltaja	läsnä	Wilma,päätös pk	rehtori	opp. on oikeus	*tarv. lastensuoj.ilm. *max 3kk
Määräaikainen erottaminen	opp. ja huoltaja	koulun esitys	Ltk:n päätös	ltk	opp. on oikeus	tarv. lastensluilm.
Esineen/aineen haltuunotto *kielletty esine/aine *esine/aine, jolla häiritsee opetusta		huoltaja (poliisi, sos.viranomainen)	Wilmaan puhelu	opettaja, rehtori haltuunotto on oikeus ei velvollisuus		*tarv. voimakeinoin jos turvall. vaarannetaan
Vahingon teko/sotkeminen * siivoaminen	oppilas	huoltaja		opettaja, rehtori		*ei yli 2 tuntia *kasvatuksellinen näkökulma *ei tunnin aikana
Op./reht. voimakeinon käyttö *luokasta poistam./halt.otto		VARKO huoltaja	Wilmaan	opettaja, rehtori		*ei liikaa voimaa *kaksi aikuista

HUOM !

Pyhäselän koulussa on käytössä ”Toimintapolut pulmatilanteissa” ohje. Siinä on määritelty ns. viiden kerran sääntö, jonka mukaan tunnilta myöhästymisestä, opiskeluvälineiden puuttumisesta, oppitunnin häirinnästä seuraa, että:

1. opettaja huomauttaa oppilasta ja merkitsee tapahtuman Wilmaan
2. mikäli tilanne jatkuu, niin luokanvalvoja käy viidennen merkinnän jälkeen oppilaan kanssa kasvatustilanteen, josta hän ilmoittaa huoltajalle ja tarjoaa hänelle osallistumismahdollisuuden keskusteluun
3. luokanvalvoja määrää oppilaan läksykerhoon (1h) tai antaa jälki-istuntoa (luokanvalvoja arvioi kumpi keino on tarkoituksenmukaisempi)
4. jos tilanne jatkuu edelleen (seuraavat viisi merkintää), toimitaan kuten ensimmäisellä kerralla ja kasvatustilanteeseen pyydetään huoltaja, aineen opettaja ja rehtori. Harkitaan yksilöllisen oppilashuoltotyöryhmän koolle kutsumista

Esitys siitä tehdään harkinnan mukaan kuraattorille, koulupsykologille tai kouluterveydenhoitajalle. Merkinnät nollaantuvat lukukauden päättyessä.

Oikeus ottaa haltuun esineitä ja oppilaan tavaroiden tarkastaminen

Kouluun ei saa tuoda eikä pitää siellä hallussaan esineitä tai aineita, joiden hallussapito on muussa laissa kielletty tai jolla voidaan vaarantaa omaa ja toisten turvallisuutta taikka joka erityisesti soveltuu omaisuuden vahingoittamiseen ja jonka hallussapidolle ei ole hyväksyttävää syytä.

Tällaisia esineitä ovat kaikki järjestyslain alaiset vaaralliset esineet (kts . s. 8 luettelo)

Opettajalla on oikeus ottaa haltuunsa koulunpäivän aikana em. kielletyt esineet/aineet tai sellainen esine/aine, jolla oppilas häiritsee opetusta tai oppimista.

Jos oppilas koettaa vastarintaa tekemällä kieltäytyä haltuun ottamisesta, rehtorilla/opettajalla on oikeus käyttää välttämättömiä voimakeinoja. Voimankäyttö koskee vain oppilaan omaa tai muiden turvallisuutta vaarantavia esineitä/aineita tai opetusta ja oppimista häiritseviä esineitä/aineita (esim. kännykkä).

Rehtorilla/opettajalla on oikeus koulupäivän aikana tarkastaa oppilaan mukana olevat tavarat, oppilaan hallinnassa olevat koulun säilytystilat ja päällisin puolin vaatteet (taskut) em. esineiden/aineiden haltuun ottamiseksi, jos oppilas niitä pyydetessä kieltäytyy.

Kysymys on yllä olevien vaatteiden ulkopuolisesta käsin koskettamisesta. Oppilaalle on ennen tarkastusta ilmoitettava sen syy. Tarkastajan tulee olla oppilaan kanssa samaa sukupuolta. Tarkastuksessa tulee olla läsnä toinen täysi-ikäinen koulun henkilökuntaan kuuluva. Oppilaan pyytäessä tiettyä koulun henkilökuntaan kuuluvaa olemaan paikalla, on hänen oltava siellä, jos se on mahdollista.

Tarkastuskäytännöstä voidaan poiketa, jos se on tilanne huomioon ottaen turvallisuuden kannalta ehdottoman välttämätöntä.

Tarkastus on suoritettava niin, etteivät muut oppilaat ole läsnä tarkastamisessa. Tarkastuksen edellytyksenä oleva arviointi ”ilmeinen syy epäillä” on tehtävissä näköhavainnon lisäksi oppilaan käyttäytymisen perusteella (esim. humala) tai muualta saadun luotettavan tiedon perusteella.

Rehtorin/opettajan haltuunsa ottama esine/aine, jota on käytetty oppitunnin häirintään, luovutetaan oppilaalle oppitunnin/koulun tilaisuuden jälkeen.

Jos on todennäköistä, että häirintä jatkuu edelleen esim. seuraavalla oppitunnilla, luovutetaan esine/aine oppilaalle koulupäivän päättyessä.

Haltuun otetut kielletyt esineet/aineet luovutetaan oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle.

Poliisille tai muulle laissa säädetylle viranomaiselle (sos.työntekijä) ne luovutetaan, jos oppilaalla ja hänen huoltajallaan ei ole oikeutta pitää niitä hallussaan.

Ennen luovuttamista esine/aine tulee säilyttää huolellisesti (kassakaappi, lukittu kaappi). Luovutus tulee tehdä mahdollisimman pian haltuunotosta.

Haltuun otetut huumausaineet, ampuma-aseet, aseiden osat, patruunat, ammuksiset ja kaasusumuttimet sekä räjähteet luovutetaan poliisille välittömästi (myös kopiot).

Jos huoltaja ei kolmen (3) kuukauden kuluessa haltuunottoa koskevasta ilmoituksesta nouda esinettä/ainetta, voidaan se todisteellisesti (= joku muu paikalla ja kirjataan muistioon) hävittää.

Kielletyt aineet/esineet	Oikeus ottaa haltuun	Oikeus käyttää voimakeinoja	Oikeus tarkastaa tavarat	Esineiden/aineiden luovuttaminen
Järjestyslaissa kielletyt aineet/esineet Katso luettelo	kyllä	kyllä, jos turvallisuus vaarantuu	jos turvallisuus on vaarantunut, hallussapito on ilmeistä ja oppilas kieltäytyy luovuttamasta	poliisille
Tupakkalaissa kielletyt aineet	kyllä	ei, jos ei välitöntä vaaraa	ei	huoltajalle
Alkoholilaissa kielletyt aineet	kyllä	ei, jos ei välitöntä vaaraa	ei	huoltajalle
Huumausainelaissa kielletyt aineet	kyllä	ei, jos ei välitöntä vaaraa	ei	poliisille
Sallitut aineet/esineet				
Muut esineet/aineet * kännykät * virvoitusjuomat (ei energiajuomat)	kyllä, jos häiritsee opetusta/oppimista	kyllä, jos oppilas ei pyynnöstä luovuta	ei	oppilaalle tunnin lopussa tai viimeistään koulupäivän päättyttyä, jos on ilmeistä, että jatkaa häirintää

Vahingon teko ja sotkeminen

Oppilas on korvausvelvollinen aiheuttamistaan vahingoista/sotkemisesta.

Oppilaan aiheuttamista vahingoista ja sotkemisen siivoamisesta on ilmoitettava huoltajalle. Ilmoituksen tekee vahingon/sotkemisen havainnut opettaja/rehtori.

Oppilas voidaan määrätä siivomaan tahallaan tai vahingossa aiheuttamansa sotku (kasvatuksellinen näkökulma). Määräyksen antaa opettaja tai rehtori.

Opettaja, rehtori tai muu koulun henkilökuntaan kuuluva aikuinen toimii siivouksen valvojana. Siivoaminen ei saa kestää kahta (2) tuntia kauempaa ja sen tulee tapahtua oppituntien ulkopuolella.

Tehtävänannossa tulee ottaa huomioon oppilaan ikä ja kehitystaso.

Oppilashuolto ojentamisen ja kurinpidon tukena

Oppilaalla, joka saanut kirjallisen varoituksen, erotettu määräajaksi tai on evätty oikeus opetukseen loppupäiväksi, on oikeus saada tarvitsemaansa oppilashuoltoa.

Yksilöllisen oppilashuoltoryhmän tarpeen arvioi oppimiseen liittyvissä asioissa koulupsykologi, terveyteen liittyvissä asioissa kouluterveydenhoitaja ja muissa asioissa koulukuraattori. Arviointikeskustelun jälkeen hän toteuttaa mahdollisen koollekutsumisen.

Yhteisöllinen oppilashuoltotyöryhmä suunnittelee koulun tasolla ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä.

Tarkempaa tietoa

Saa internetistä osoitteesta www.finlex.fi hakusanalla perusopetuslaki.

Perusopetuslain seuraavat pykälät sisältävät oppilaan oikeuksiin ja velvollisuuksiin, huoltajan velvollisuuksiin, ojentamiseen ja kurinpitoon liittyvät säädökset:

§ 29	Oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön
§ 35	Oppilaan velvollisuudet
§ 35a	Kasvatuskeskustelu
§ 36	Kurinpito
§ 36a	Menettely kurinpitoasiassa ja määräaikaisen erottamisen täytäntöönpano
§ 36b	Häiritsevän ja turvallisuutta vaarantavan oppilaan poistaminen
§ 36c	Kurinpitomenettelyn suhde syytteen vireilläoloon ja tuomioistuimen ratkaisuun
§ 36d	Oikeus ottaa haltuun esineitä ja aineita
§ 36e	Oikeus tarkastaa oppilaan tavarat
§ 36f	Haltuunoton ja tarkastuksen yleiset periaatteet
§ 36g	Haltuun otettujen esineiden ja aineiden luovuttaminen ja hävittäminen
§ 36h	Oppilashuolto ojentamisen ja kurinpidon yhteydessä

Lopuksi

Osa koulun käytänteistä on entisiä kuten esim. jälki-istunto, osa uusia. Toivomme, että saisimme huoltajilta palautetta siitä miten Pyhäselän koulun käytänteet voisivat tukea kotikasvatusta tärkeässä yläkouluikäisen nuoren kasvussa kohti aikuisuutta.

Jorma Kuikka
rehtori

Liite Luettelo kielletyistä esineistä ja aineista (Järjestyslaki luku 3)**Viiltämiseen/pistämiseen soveltuvat esineet**

Nyrkkirauta, stiletti, heittotähti, muuksi esineeksi naamioitu teräase, sähkölamautin ja –patukka, jousipatukka, tarkkuussinko ja –linko, teleskooppipatukka, rikutut lasiesineet

Lyömiseen soveltuvat esineet

Patukka, ketju, jousi, vaijeri, kaapeli, pesäpallomaila yms.

Heittämiseen soveltuvat esineet

Tikat, kuulat ja yms.

Vahingoittamiseen/lamauttamiseen soveltuvat esineet/aineet

Kaikki syövyttävät ja vakavaan vahingoittamiseen soveltuvat esineet/aineet

Ampumiseen soveltuvat esineet

Ilma-aseet, jousitoimiset aseet, harppuuna, ritsat, puhallusputki yms.

Terveydelle vaaralliset laserosoittimet (koulussa kaikki laserosoittimet)**Ampuma-asetta tai räjähtävää esinettä muistuttava esine****Spraymaali ja muut töhrimiseen soveltuvat maalit/aineet**